

ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ
ቤት ጽሕፈት ሜና ባህልን

جبهة الانقاذ الوطني الارتريية
مكتب الاعلام والثقافة

Eritrean National Salvation Front
Information and Cultural office

ምስረታ ሃገር ከደን ሰፊሕ ሃገራዊ አካቢ ጽላል እዋናዊ ህዝባዊ ጠሰብዮ!!

ኢድላይነት ናይዚ ሰፊሕ ሃገራዊ ጽላልዚ እናሻዕ እንደጋግሞ እንተኾነኳ፡ ኣብ ባይታ ፖለቲካ ኤርትራዊ ተቃውሞ ብግብሪ ክሳብ ዝረጋገጽን ውጽኢታቱ ክሳብ ዝሰርጽን ናይ ባይኒናውን ክሳብ ዘይኮነን እንለቆ መትከል ቃልሲ ኣይኮነን። እዚ ሰፊሕ ሃገራዊ ግንባርዚ ንመላእ ተቓለስቲ ሓይልታት ብዝተሓተ ስምምዕ ዝሓቐኡ ኩሉ ሻዕ ኣድላዩ ይኹን ዳኣምበር፡ ዕዙዝነቱ ከከም መድረኻዊ ኩነታት ፍሉይነታት ኣሎዎ። ኣውራ ድማ፡ ሃገርን ህዝብን ኣብ ሓደጋ ምብትታን ከወድቁ እንከሎዉ፤ ወይ ንሃገራዊ ልዑላውነት ዘሰግእ ግዳማዊ ሓደጋታት እንክንጸላልዎም እንከሎዉ፤ ወይን ብክልቴኡ ሓደጋታት እንክቃልዑ እንከሎዉን ዝጥለብ ምስረታ ሰፊሕ ሃገራዊ ግንባር (ሃገራዊ አካቢ ጽላል)፡ ብርግጽ ናይ ዝሓር ርእሱ ፍሉይ ታሪኻውነትን ቁምነገርን ኣሎዎ። ስለዚ ናይ ሓቛፊ ሃገራዊ ጽላል ህጹጽ እዋናዊነትን ዕዙዝ ቁም ነገሩን ንምርዳእ፡ ብሓጽርን ቀልልን መልክዕ አቀራርባ፡ ህልው ሃገራውን ዘባውን ኩነታት ምርአዩ ኣገዳስነት ኣሎዎ። እዚ ካኣ ንባዕሉ ገምጋም ዘይኮነስ፡ ናብ ወድዓዊ ሓባራዊ ገምጋም ዘእትወና ኣንፈትዮ።

ሃገራዊ ኩነታት፡

ናይ ህዝቢና ህልው ሓፊሻዊ ኩነታት እንታይ ይመስል?

ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኢሳያስ ብስነ ሞገት ሓይሊ ብዘይሕጋዊ ኣገባብ ኣብ ኮረሻ ፖለቲካዊ ስልጣን ሓኹሩ፡ ኩለንትናዊ መትኒታት ሂወት ሃገር (ፖለቲካዊ፣ ማሕበራዊ፣ ባህላዊ፣ ቁጠባዊ፣ ትምህርታዊ ወዘተ) ምፍራስን፡ ተጋዳላይ ህዝቢ ኤርትራ ብዓፈናን ሽብራን ምንብርካኽን ዝግለመ ኣበኩሩ ዝሓዘ ደረት ኣልቦ መቓን ጊዜ ኣስገዳድ ወተሃደራዊ ኣገልግሎት ፖሊሲ ዛጊት ኣንጽዑ ሓዘዎ ይቐጽል ኣሎ። ወተሃደራዊ ጊላዊ ኣገልግሎት ገፊሕ ቤት ማእሰርትን፡ ኣብኡ ብዝተፈላለዩ ምኽንያታትን ኣገባባትን ናይ ዝሞተ ኣባል ኣገልግሎት ረሳኡ ንቤተ ሰቡ ምሃብ ዘየፈቐዱ ገፊሕ ጋህሲዮ። ኣስገዳድ ኣገልግሎት ናይ ስርዓት ኢሳያስ ጽኑዕ ፖለቲካዊ መርሓ ከም ምጅኑ መጠን፡ ኮነ ኢሉ ንህዝቢ ዘድከዮ፣ ዘደንቐረ፣ ማሕበራዊ ባህላዊ ሰናይ ስኒት ዝሃረመ፣ ኣብ ርእሲኡ ካኣ ተስፋ ህዝቢ ዘጸልመተን ሃገራዊ ልዑላውነት ኣብ ሓደጋ ዘውደቀንውንዮ። ብቀልል ኣዘራርባ፡ ኣስገዳድ ኣገልግሎት ኣብ ዘበናዊ ታሪኽ ኤርትራ ንኢሳያስ ናብ ገባርን ሓዳግን ኣልፋ ኦመጋ ልዑል ጎይታን፡ ንሰፊሕ ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ድማ ናብ ሓውሲ በርያኡ ዝለወጠን ጨካን መሳርሒ ኢሳያሳዊ ባርነትዮ እንተተባህለ ዝተጋነነ ኣይመስለናን።

ዘበነ ስርዓት ኢሳያስ ዘበነ ድኽነት፣ ዘበነ ጥምየት፣ ዘበነ ጸልማት፣ ዘበነ ጽምኢ፣ ዘበነ ጅምላዊ ማእሰርትን ምስቁርን፣ ዘበነ ሽግ ላዕለዋይ ትምህርቲን ምልክት ብራኽ ሃገራዊ ንቕሓትን ዝኾነት ኣስመራ ዩኒቨርሲቲ ምምቕሕ፣ ዘበነ ምቕፋድ ፓትሪያርክ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ተዋህዶ ኤርትራ፣ ዘበነ ምእሳር ሼኽ ወዲ ልዕሊ ተስዓ ዓመት፣ ዘበነ ምህጋር ኣብያተ ትምህርትን ክልኒካትን ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ኤርትራ፣ ዘበነ ምብትታን ስድራ ቤታትን፣ ዘበነ ሰላሕታ ዕንወት ሃገርንዮ። ኮታ ዘበነ ማሕበረ ሕሱም ጉስቑልናን ናብራ ሕምስማሶንዮ። ኣብ ርእሲኡ፡ ናይ ስርዓት ኢሳያስ ስርዓተ ፍትሒን ትካላቱን ኣዝዩ ዝተበላሸወን ዝወደቀን ከም ምጅኑ መጠን፡ ብስንኪ ምጽዳል ፍትሒ፡ ዜጋታት ኣብ ሕድ ሕድም ብምብድዳል፡ መዓልቱ ዝቆጸር መንፈስ ሕነ ምፍዳይ ክቆጽሩ ዘገድድ ሓደገኛ መቐቐሊ ሃዋሁ ክነግስ ኮይኑዮ። እዚ ተርኢዮዚ ኣብ መንጎ ህዝቢ ጥራይ ዘይኮነስ፡ እንተላይ ኣብ ክፍልታት ሓይልታት ምክልኻል ብሰፊሕ መልክዕ የንጸባርቑዮ። ዜጋታት ብዝተፈላለዩ ሰበብ ኣስባብ እንተተገራጭዮም፡ ኣብ ርእሲ'ቲ ዝዳነዩሉ ኣመነታ ዘሎዎ ቤት ፍርዲ ምስኣን፡ ዝተቀያየሙን ዝተቀሓሓሩን ዜጋታት ዝተዓርቕ ሼኽ፣ ወይ ቀሲስ፣ ወይ ወን ቅቡልነት ዘሎዎ ዓቢ ሰብ ይሰኣንውን ኣሎ። ናይዚ ነፍስ ወከፍ ጭቡጥ ተርኢዮዚ፡ ሕጂ እንኪንግምቶ ዘጸግም ኣብ ሕብረተ ሰብ ኤርትራ ናይ ዝሓር ርእሱ ዝርዝራቱ፣ መልከዓቱ፣ መግለጽን ውጽኢቱን ዝሓዘል መዘዝ ክህልዎዮ።

ኩነታት ስርዓት ኢሳያስ ኣብ ውሽጢ እንታይ ይመስል?

እዚ ኣብ ልዕሊ ህዝቢና ወራዳ ዘሎ ኣስጋኢ ሓደጋ'ዚ፡ ብወዝቢ ዝመጸ ዘይኮነስ፡ ብርግጽ ብቐንዱ ፖለቲካዊ መርሓ ህግደፍ ኢሳያስ ዝወለደን ንሱ ዝሕተተሉንዩ።

ዲክታቶር ኢሳያስ ናይ ስርዓቱ ፖለቲካዊ መርሓን ዕድመን ብቐጥታ ምስ መወዳእታ ውልቀ ሂወቱ ከም ዝተሓሰበ ጌሩዩ ወድብዎ። ስለዝኾነ ካኣ ኣብ ኩለንተናዊ መዳያቱ ኣሪጉን ለምሱንዩ። ናይ በዓሉ መሓውራት ከጽግን፣ ወይ ከም ብሓዲሽ ክውድብ ኣብ ዘይክእለሉ ዓዘቕቲ ተረግገጉ ኣሎ። መዓስን ከመይን ከም ዝወድቅ ብዘየገድስ፡ መለሳ ዘይብሉ ንቁልቁል ክወድቅ ጫፍ ጸድፊ በጽሑ ይርከብ። ሕጂ ሓዲሽ ሞራል፣ ወዑይ ጉልበትን ዘበናዊ ኣወዳድባን ሰኒቁ ዓቕብ ከሓኩር ኣይክእልንዩ። እንትርፎ ኣምስሉነትን ጓንጓ ጃህራን፣ ተኸእሎታት ቐጻልነቱ መዓልቲ ድሕሪ መዓልቲ ብርኡይ ይለምስ ኣሎ። ግን ድማ፡ ምስ ውድቀቱ ህዝብን ሃገርን ክልከምን፣ ታሪኽ ስሙር ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ምስ ናይ መወዳእታ ሂወቱ ክበቅዕን ምእንቲ፡ ተቀላጥፉ ስርዓታዊ ሓይልታት (ሓይልታት ምክልኻልን ሓይልታት ፖሊስን) ንምዕናው ቀንዲ ወራየይ ኢሉ ለይትን መዓልትን ክዋፈረሉ ጸንሑን ኣሎን። ከም ውጽኢቱ ድማ፡ ህልው ኣቋቋማ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ፡ ውሽጣዊ ሓርበኛዊ መንፈሱ ክህሰይን፣ ልዑላውነት ኤርትራ ኣብ ሓደጋ ዘወድቅ ግዳማዊ ተጻብኢታት ከምክት ዘኸእሎ ብቐዕ ኣመራርሓን፡ ስልጡን እኹል ሓይሊ ሰብን ዕጥቅን ዘይብሉን፡ ብውሽጡ ዝሰኸሰኸ ኣረጊት ትካል ከም ዝኸውን ጌሩዎ ይርከብ። እዚ ሕቡእ ዕላማ ምፍራስ ሃገር ንምቅልጣፍ ብፍላጥ ዝተሰርሐዩ። ኣዝዩ ዘተሓሰብ ድማዩ። ምኽንያቱ ማዕረ-ማዕረ ውድቀት ስርዓቱ፡ ኤርትራ ብድሕሪኡ ከም ሃገር እንክይትቐጽል ብውሽጣ ዝበትን፣ ወይ'ውን ንግዳማዊ ተጻብኢታት ዝጣጥሕ፣ ስውር ሓደገኛ ስልቲዩ። ብተወሳኺ ሚኒስትሪ ሓይልታት ምክልኻል ከም ትካል መጠን፡ ኣብ ሕድሕዶም ዝበላለዑ፣ ላዕለዎት ሓለፍቲ ንማእከሎት ሓለፍቲ፡ ማእከሎት ሓለፍቲ ንታሕተዎት ሓለፍቲ፡ ታሕተዎት ሓለፍቲ ንሓፋሽ ሰራዊት፡ ኣብ ኩሉ ደረጃታት ቅሉዕን ሰውርን ኣፈላልይን ኣድልዎን ዝፍጸሙ ቀንዲ ማዕከን በደላት ካብ ዝኸውን ነዊሕ ጊዜ ጌሩዩ። ኣብ ውሽጢ'ዚ ኣገዳሲ ትካል'ዚ ተዓቓኑ ዘሎ መንፈስ ሕድሕድ ጽልኢ ካብ ቁጽጽር ወጺኡ ብዝኾነ መልኽዕ እንተ ገንፍሉን ነትጉን መዘዙ ቀልልን ንኡሽቶይን ኣይክኸውንንዩ። የግዳስ መብዛሕቲኡ ኣባላት ምክልኻል ሓይልታት ብዘይርድዮቶም ተገዲዶም ዝተሓየሩ ከም ምጃም መጠን፡ ካብ ሚኒስትሪ ምክልኻል ብዝተፈልየ ናይ ሰፊሕ ህዝብን ተቐላሰቲ ደቁን፡ ምድንጋጽን ሓደዮትን ኣሎዎም። ከምኡ'ውን ሓይልታት ፖሊስ ኤርትራ ናይ ውሽጢ ሃገርን ዶብ ሰገር ዝውውር ገበናትን ክከላኸል ዘእኸሎ ብቐዕ ኣመራርሓ፣ ኣወዳድባን ዘበናዊ ፖሊሲያዊ መዳን የብሉን። እዚ ትካል'ዚ ሞኽኦ፡ ካብ ዝቁንቁንን ኣመነታ ሰፊሕ ህዝቢ ካብ ዝስኢንን ሓያሎይ ዓመታት ጌሩዩ።

ስርዓት ኢሳያስ፡ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ንሓደጋ ምብትታን፣ ወይ'ውን ንግዳማዊ ተጻብኢታት ምቅላዕ ንምቅልጣፍዩ፡ ምክልኻል ሓይልታትን ሓይልታት ፖሊሲን ኤርትራ ከም ትካላት መጠን ኣብ ከምዚ ድኹም ኩነታት ኪወድቁ ዝገበሮም። ዲክታቶር ኢሳያስ ረገድ መጋረጃ ተኸዊሎ ሃገረ ኤርትራ ብዝኾነ መልክዕ ንግዳማዊ ተጻብኢታት ምቐእ ባይታ ዘቀላጥፍ ስልቲ ክወስድ ጽንሑን ኣሎን። ኣብ'ዚ እዋንዚ ብድሕሪቲ ምስ ኢትዮጵያ ኣብ ኣስመራ ዝተፈረመ ስምምዕ ሰላምን ምሕዝነትን፡ ናይ'ዚ ኣኸሰ ውዲት'ዚ ጊዜኡ ኣኸሊ ጊዲ ኮይኑ ምልክቱ ኣብ ሰጥሒ ክቅልቀል ጀምሩ ኣሎ። እዚ ብዋዛ ዋዛ ኪንርእዮ ኣይግባእን። ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ዘስዕሶ ሓደጋ ብኣጋኡ ንምክልኻል፣ ወይ ንምንካይ ብትኩረት ከነስተብህለሉን ብዕቱብነት ኪንከታተሎን ይግባእና። እዚ ስርዓት'ዚ ካብ እንስሳ ዘገዳም በላዕቲ ስጋ ዘይፍልዩ ብበላዕቲ ሰብ ዝኾኑ ስለያ ጠጠው ዝበለዩ። እዚኦ ቀለበት'ዚ ካኣ፡ ናይ ሰፊሕ ሓፋሽ ህዝቢ፡ ናይ ሰፊሕ ሓፋሽ ሰራዊትን ፖሊስን ደገፍ ዘበላ እዝዩ ድኸምቲ ቀለበት ስርዓት ኢሳያስ'ያ። ስለዝኾነ፡ ስርዓት ኢሳያስ ናይ ውድቀቱ ሰዓትን መዓልትን ዝቆጽር ዘሎዩ።

ኩነታት ስርዓት ኢሳያስ ኣብ ዘባዊ መዳያት እንታይ ይመስል?

ኣብ ዘባዊ መዳይ ናይ ስርዓት ኢሳያስ ኣሉታዊ ግደ ንምርኣይ ነዊሕ ድሕሪት ምምላስ ኣየድልየናንዩ። ህዝቢና፣ ዘባዊን ኣህጉራውን ሓይልታት ከም ዝፈልጥዎ፡ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት ካልኣት ሃገራት ኢድ ብምእትታው ግደኡ ቀንዲ ባእታ ዘራጊ ዘባዊ ሰላም ኔሩን ኣሎን።

ዘምድና ስርዓት ኢሳያስን ዓረባዊ ኪዳንን፡

ስርዓት ኢሳያስ ጊዜያዊ ረብሓታቱ ንምሕላው ነፍሱ ኣብ ናይ ግዳም ጨረታ ብምቅራብ “ መንዩ ዝያዳ ማል ዝኸፍለኒ ” ካብ ዝብል ተበላጺ መትከል ብምብጋስ፡ ኣብ ተጻረርቲ ረብሓታት ዘሎዎም ኣህጉራዊ ኪዳናት ዝዋሳእን ምስ ተጠቀመ ዝጠልሞን ተገልጺጡ ዝሰልበጦንዩ። ንምታይ ኣብ ተጻረርቲ ኪዳናት ከም ዝኣትውን ከም ዝወጽእን ይትረፍ ንህዝቢ፡ ነቲ ስማዊ ካቢኔኡ ሙብርሂ ኣየቀርብን። ኩሉ ብኢዱዩ። ንኣብነት ኣብ ሓደ እዋን ኣብ ጎኒ ሃገረ

ቀጠር ጸኒሑስ ዝጥቀም ምስ ተጠቀመ ጠልሙዎን ተሰልብጥዎን ድማ። ድሕሪኡ ካላ፡ ኣብ ጉዳይ የመን ኣብ ጎረ ሳቡዲያን ኢሚገራትን ዝመርሕዎ “ ዓረባዊ ኪዳን ” ተሰፊፉ ይርከብ። ብዘይእዉጅ መንገዲ ናይ ሃገረ ሕብረት ኢሚገራት ዓረብ ወተሃደራዊ መዓስከር ኣብ ወደብ ዓሰብ ምድኳን ኣፍቑዱ። ከምዚ ዝበለ ኣካይዳኡ መትከላትን ስምምዓትን ዝቐይዶ ዘይኮነስ፡ ኣብ ግዝያዊ ረብሓታት ዝድርኽን ዝቀያየርንዮ። መዓሰን ብከመይ መልክዕን ከምዘወጽእ ብዘይገድስ፡ እንተስ ንዓረባዊ ኪዳን፣ ወይ ንገለ ቀንዲ ኣባል ሃገራቱ ከይዱ ከይዱ ከም ዝጠልምን ዝስልበጥን ዘይተርፍዮ። ኩሎም ምስ ኢሳያስ ዝተመሓዘዎ ሃገራት ይዕቢያ ይንኣሳ ብዘየገድስ፡ ኢሳያስ ዘይእመንን ተገላባጢን ምዃኑ ኣዕሪዮን ይፈልግዮን። ስለዚ ዓረባዊ ኪዳን ኮነ፣ ኣባልት ሃገራቱ ናይ ነዊሕ ጊዜ እምነት ዘንብሩሉ ጽኑዕ መሓዘኦም ዘይምዃኑ ስለዝፈልጡ፡ ደጊምሲ ዝተጠቀምናሉ ይኣክል ኣብ ዚብልሉ ጊዜ ከምዝገድፍዎ ፍሉጥዮ። እዚ ሓቂዚ ኢሳያስ'ውን ዝፈልጦዮ። መን ኣቐዲሙ ይመንው ብዘየገድስ፡ ስርዓት ኢሳያስ ምስ ሳቡዲያን ኢሚገራትን ዝመርሕዎ ዓረባዊ ኪዳንን ኣባል ሃገራቱን ዘሎዎ ምሕዝነት ግዳማዊ ኣብለጭላጪ ዲኮፍ ብዘየገድስ ብውሽጡ ሱር ዘይሰደደን ኣዝዩ ሰነፍንዮ።

ዝምድና ስርዓት ኢሳያስን መሰጋገሪ መንግስቲ ሱዳንን።

ሱዳን ካብ ነዊሕ ጊዜ ብብዙሕ ዓይነታትን መልካዓትን መቐቐሊ ፖለቲካ ክሕምስ ጸኒሑዮ። ብድሕሪ ምውዳቕ ስርዓት ዑመር በሺር፡ ኣብ ስልጣን መጸኢ ዘሎ መሰጋገሪ መንግስቲ ሱዳን፡ ናይ ተጻረርቲ ረብሓታት ዝተሓላለኹ ግጭታት ጫፋት ዝሓዘወሰ ኣቋዉማን ኣሰላልፋ ሓይልታትን ዘሎዎ ከም ምዃኑ መጠን፡ ንግዳማዊ ኢድ ምትእትታው ረሒብ ባብ ዘሎዎዮ። መሰጋገሪ መንግስቲ ሱዳን ካብ ነዊሕ ዓመታት ኣብ ርእሲ-ርእሲ ዝተጸፋጸፉ መሰረታውን ዓቢይቲን ሕቶታት ህዝቢ ሱዳን ብቀደም ተኸተል ክፈትሕ ይኽእል ዶ? ወይ ወድዓዊ ብድሆታት ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ኮይኖም ግዳይ ግዳማዊ ሓይልታት እንተላይ ስርዓት ኢሳያስ ኮይኑ እንክይሰጹመ ብሕልኮ ክወድቅ ድዩ? ጸኒሕ ክረኣዮ። ዝኾነ ኮይኑ ኣብ ሓደገኛን ተሃዋስን ፈታኒ መድረኽ ዝርከብዮ። ስርዓት ኢሳያስ ሕጂ'ውን እንተኾነ፡ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት ሱዳን ብሓፈሻ፡ ኣብ ምጽሕታርን ምብላሕን ዓሌታዊ ግጭት ምብራቕ ሱዳን ድማ ብፍላይ፡ ቐጥታዊ ኢድ ኣእታውነት ጌና ይቐጽል ኣሎ። እዚ ንሕና እንብሎ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ብዙሓት ሱዳንናውያንን ዲፕሎማሲያዊ ኣካላትን ዘረጋግጽዎ ሓቂዮ። ስለዚ መሰጋገሪ መንግስቲ ሱዳን ኣብ ልዕሊ ስርዓት ኢሳያስ እምነት ከምዘይብሉ ዝፍለጥዮ። ዲልክታቶር ኢሳያስ'ውን ኣብ ልዕሊኡ ኣመነታ የብሉን። ስለዚ ዝምድና መሰጋገሪ መንግስቲ ሱዳንን ስርዓት ኢሳያስን ኣብ ጽኑዕ ባይታ ዘይረገጸ ስንኩፍ ዝምድናዮ።

ዝምድና ስርዓት ኢሳያስን መንግስቲ ኢትዮጵያን።

ኣብ ኢትዮጵያ ብድሕሪ ለውጢ፡ ኣብ በባይኑ ከባቢታት ኢትዮጵያ ሕገ መንግስታዊ መሰል መሰረት ብምግባር፡ ናይ ህዝቢታት ሕቶታት ብዝተፈላለዩ ኣገባብ ቃልሲ ብናህሪ ይለዓሉን ይረሳሰኑን ኣሎዉ። ኣብ ብዙሕ ከባቢታት ኢትዮጵያ ብቅሉዕን ስቱርን መንፈስ ዘስፋሕፍሕ ዘሎ ዘርኢ መሰረት ዝገበረ ሕብረተ ሰብኣዊ ጽልኢ ካብ መጠን ንላዕሊ ይስሕል ኣሎ። ከም ውጹኢቲ ድማ፡ ኣብ ልዕሊ ዜጋታት ሓያሎይ ግህሰታት ሰብኣዊ መሰላት፣ ምምዝባል፣ ጸጥታዊ ውጥረታትን ከቢድ ቁጠባዊ ቅልውላውን የስዕብ ኣሎ። ከምኡ'ውን ኣብ መንጎ ዝተፈላለዩ ፖለቲካዊ፣ ልቓውንትን በርኅላውን ሓይልታት ኢትዮጵያ፡ ህልው ፈደራላዊ ስርዓት ኢትዮጵያ ዝሰረተ ሕገ መንግስቲ ምቕጻል፣ ወይ ምምሕያሽ ብዝምልከት በልሕን ከብድን ስሩጽ ግጭት ብምህላዉ፡ ናይ ኣሰላልፋ ሓይልታት ብቅልጡፍ ክለወጥን መልካዓቱ ክቀያየርን ይረኣ'ውን ኣሎ። እዚ ካላ፡ ናይ'ቲ በብወቅቱ ዝሰላፈ ግጭታትን ዝተቀላጠፈ ተቀያይሪ ኣሰላልፋ ሓይልታቱን ጽዑቕ መግለጺዮ። ኢትዮጵያ ኣብዚ እዋንዚ ተቀላጢፋ ተዓምታትን ዝኾነ ወገን ዘየግልል ኣሳታፊ ሃገራዊ ዕርቂ ከተውሒስ እንተዘይክእላ፡ ብርግጽ ኣብ ሓደገኛ መፍለዩ (ቀራና) መንገዲ በጽሓ ትርከብ።

ኢትዮጵያ ብሓደገኛን ተነካኝን መድረኽ ተዓትዕታ ትርከብ። ስርዓት ኢሳያስ ነዚ ጽንኩር ኩነታት ተበሊጹ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት ኢትዮጵያ ብዝተፈላለዩ መልካዓት እድ ኣእታውነት ጌና ይቐጽል ኣሎ። እዚ ዲክታቶር ኢሳያስ ንካልኣ ሃገራት እንተዘይሓማሚሱ ዘየዕርፍ ፖለቲካዊ ባህሪኡ ብምፍላጥና ንሕና እንብሎ ጥራይ ዘኮነስ፡ ብዙሓት ሓይልታት ኢትዮጵያ ዝብሎዎ ሓቂዮ። ኣብ ፖለቲካ ኢትዮጵያ ዘይናዓቕ ሚዛን ዘሎዎም ሓይልታት ከም ዝገልጽዎ፡ ህልው ፈደራላዊ ስርዓት ኢትዮጵያ ምፍራስ ዝግለጸም ብምዃኑ ኣዝዩ ከቢድን ሓደገኛንዮ ይብልዎ።

ህልው መንግስቲ ኢትዮጵያ፡ ነቲ ኣብ መንጎ ክልቴኡ ኣሓት ሃገራት ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝጸነሐ ኩነተ ኩናት ብወግዲ ንምኽታሙ ዝወሰደ ተበግሶን፡ ዕለት 9 ሓምለ 2018 ኣብ ኣስመራ ሓባራዊ ኣዋጅ ሰላምን ምሕዝነትን ኢትዮጵያን ኤርትራን ምፍራሙን ገስጋሲ ስጉምቲዮ። እንተኾነ ግን፡ ብድሕሪዚ ስምምዕዚ፡ ኣብ'ቲ ሓባራዊ ኣዋጅ ካብ ዝተዘርዘሩ ነጥቢታት፡ ኣብ ባይታ ብግብሪ ሓንቲ ነጥቢ'ኳ ክትፍጽም ኣይተረኣየትን። ሸረ ዝተረሰዎ ዝመስል። እኳ ዳኣ በ'ንጻሩ ዲክታቶር ኢሳያስ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት ኢትዮጵያ ንጡፍ ባእታ ኮይኑ ክዋሳኦ ክትርእዮን፡ “ ”

እቲ ብዘይምኽንያት ዝተፈጥረ ናይ ዶብ ሽግርን፡ ብድሕራሉ ኣብ ዝነበረ ንግድ ዝድርኽ ፖለቲካን ሰነ ሓሳብንውን ጠፊሹ ስለዝኾነ ኣብኡ ዘጨንቕ የብልናን ” (መስመር ናህናዮ) ክብል ክትሰምዖን እንከሎኽ ብሓደ ሸነኽ፡ ዶክተር ኣቢይ ኣሕመድ ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ “..... ናይ ህዝቢ ኤርትራ ሳላሳ ዓመታት ውግእ ክሳራዮ ኔሩ ” ምባሉ ድማ በቲ ካልእ ሸነኽ፡ እቲ ዝምድናኦም ናይ ኣሕዋት ህዝቢታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ሓቀኛ ርብሓታት ዘንጸባርቕ ኣይመስልን። እኳ ዳኣ ቦንጸሩ፡ ህዝባዊ ወያኔ ሓርነት ትግራይ ካብ ስልጣን እንቋዕ ዳኣ ተኣለየልና ምብር፡ ደጊም ጉዳይ ዶብሲ ዘጨንቀና ኣይኮነን ዝብል ኣብሃህላ ዲክታቶር ኢሳያስን፡ ህዝቢ ኤርትራ ምእንቲ ሃገራዊ ናጽነቱ ንምርግጋጽ ሳላሳ ዓመታት ዘካየዱ ህዝባዊ ሓርነታዊ ቃልሲ ከም ክሳራ ህዝቢ ኤርትራ ዝቆጽር ኣተሓሳስባ ዶክተር ኣቢይ ኣሕመድን ማዕረ ማዕረ ክቕመጥ እንከሎ፡ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ መንጎ ክልቴኦም መራሕቲ ኣህጉራዊ ተፈላጥነት ዘሎዎ ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዘህስስ ሽርሕን ተንኮልን እንከየህሉ ሰፊሕ ጥርጣሬን ዓሚቕ ስግኣትን ክሰፍን ኮይኑዮ። በቲ ካልእ ድማ፡ እዚ ህልው ወዑይ ዕርክነት ክልቴኦም ኣብ'ቶም መግዛእታዊ ሕልና ዘሎውም ኣረጋገትን ሓደስቲን ሓልታት ኢትዮጵያ ብዝኾነ ኣገባብ ሽውሃት ወደብ ምርካብ ከሓድስ ይረኣ ኣሎ። ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ህልው መንግስቲ ዶክተር ኣቢይ ኣሕመድ፡ ናይ ዲክታቶር ኢሳያስ መወዳእታ ድፋዕ ይመስል። ከም ሰበባ ኣብኡዮ ክልሕግ፡ እንተኾነ ግና፡ እዚ ሕጂ ኣብ ዓውዲ ፖለቲካ ኢትዮጵያ ዝረኣዩ ዘሎዉ ዝተቀላጠፈ ዘይምርግጋእ ፖለቲካዊ ክስተታትን፡ ዓሚቕ ቁጠባዊ ቅልውላውን ኣብ ጸብጻብ ብምእታው፡ ክልቴኦም በውሽጣ ውሽጢ ሓደ ነቲ ካልእ ኩነታት ከምቲ ዚሓሰብናዮን ዚደለናዮን ይምርሽ የሎን ዝብል ሕድሕድ ሓሜታት ክለዋወጡን፡ ኣብ ሰጥሒ ድማ ረስኒ ሕድሕድ ህቡብነቶም ክዝሕልን ዝገብር ዳኣዮምብር፡ ኢትዮጵያ ንዲክታቶር ኢሳያስ ዘተኣምምን ጽኑዕ ድፋዕ ክትከውን ዝገብራ ኣይኮነን። ዲክታቶር ኢሳያስ ንመንግስቲ ዶክተር ኣቢይ ኣሕመድ ከም ናይ መወዳእታ ድፋዕ ምውሳዕን ኣብኡ ምልሓጥን፡ ከይዱ ከይዱ ንህልው መንግስቲ ኢትዮጵያ ሒዙዎ እንተዘይለክምዎ፡ ኣብ ምድኻሙ ርእሱ ዝኸኣለ ካልኣዊ ኣገዳሲ ረጃሒ ምጎኑ ዘይተርፍዮ።

ህጹጽ ተደላይነት ምስረታ ሃገ ከደን ሰፊሕ ሃገራዊ ጽላል።

ኣብ ሳዕሊ ንኡሳን ኣርእስቲታት ብሓጽር ኣቀራርባ ዝገለጽናዮም ሓሳባት፡ ናይ ምስረታ ሰፊሕ ሃገራዊ ጽላል ህጹጽ ተደላይነት ንምግልጽዮ። ህዝቢና ብስንኪ ጉጉይ ፖሊሲታትን ተገላባጢ መረገጻትን ዲክታቶር ኢሳያስ ንኩሉ ዓይነት ውሽጣዊ ሓደጋታትን፡ ግዳማዊ ተጻብኦታትን ይሳጣሕ ምህላው ዝክሕድ ኤርትራዊ ሃገራዊ ሓይሊ ዘሎ ኣይመስለናን። ህዝቢና ከምቲ ስርዓት ኢሳያስ ብትምክሕቲ ዝብሉ ፍሉይ ህዝቢ ኣይኮነን። ምስ ህዝቢታት ጎረባብቲ ሃገራት ኣብ ብዙሓት ጉዳያት ይመሳሰል፤ ይተኣታተውን ይጸላለውንዮ። ኣብ ኤርትራ ተዓዋትነት ቃልሲ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኣመና እንተደንገዱዮ፡ ኣብ ስምዕታት ህዝቢና ተዓቓሩ ዘሎ ጽዑቕ በደላት ብዝኾነ ምኽንያት፤ ኣብ ዝኾነ እዋን፤ ኣብ ዝኾነ ቦታ፤ ክነቱግ ከሎ መዓልቲ ንባዕሉ ዝጎድእን ከባቢኡ ዝሕምስን ወጥረት ከም ዝፈጥር ምግማት የድሊ። ከምኡውን ኣብ ኢትዮጵያ ብዝተሓሳስብ ጥልጣፊ ዝሰሓሓሉ ዘሎዉ ዘርኣውን ሃይማኖታውን ተጻብኦታትን፡ ኣብ ምብራቕ ሱዳን ዝኸሰት ዘሎ ደማዊ ቀቢላዊ ግጭታትን፡ ብትሕዝቶኦም ተመሳሰሎም መልከዓቶም ቀያዩርም ኣብ ኤርትራ ዘይልሕመሉ ምኽንያት ዕጹው ምግባር ኣይድልን። ኣብ ልዕሊ ህዝቢና ኩሉ ዓይነት ውሽጣዊ ሓደጋታትን፡ ግዳማዊ ተጻብኦታትን የንጸላሉሎ ምባልና፡ ሕብረተ ሰብ ኤርትራ ነዚ ሓደጋዊ ዝሓቕኡቶ ታሪኻውን ወድዓውን ድሑር ማሕበራዊ ምቕኢ ድኽዲ ከም ዘሎዎ ብምርዳእ ኢና።

ስለ'ዚ ንህዝቢና ካብ'ዚ ኣንጸላልይዎ ዘሎ ሓደጋ መንዩ ዘድሕኖ ዝብል ሕቶ ምልዓል ኣገዳሲዮ። ነዚ ሓደጋዊ ዘዕምቕን ጫፋቱ ዝሰሓለን ስርዓት ኢሳያስ ከም ምጎኑ መጠን፡ ንሱ ንሰለ ህዝቢ ክብል ታሪኻዊ ሓዲሽ ሓላፍነት ወሲዱ ኣብ ፖለቲካዊ ባህሪ ዝተወሰነ ለውጢ ብምግባር፡ ኣሳታፊ ዕረፍ ፖለቲካ ክገብር ይኻል ዶ? ብወገንና ዲክታቶር ኢሳያስ ናይ ፖለቲካዊ ዕረፍ ብቕዓትን ድልውነትን ስለዘይብሉ፡ ካብኡ ድሕነት ህዝቢ ብፍጹም ኣይንጸባይን። ናይ ለውጢ ሓይልታት ኤርትራ ህዝቢና ከድሕኑ ይኸእሉ ዶ? እዚ ሕቶ'ዚ በዳሂዮ። ብወገንና ናይ ለውጢ ሓይልታት ኪንብል እንከሎና፡ ብዘየፈላላይ መላእ ኤርትራዊ ሃገራዊ ተቓውሞ ሓይልታት ማለትናዮ። እዞም ሓይልታት'ዚኦም ኣብ'ዚ ህልው መድረኽ'ዚ፡ ኣብ ዘሰክፍ ጭቡጥ ፍንጭል ፖለቲካዊ ኩውንነት ስለዝርከቡ፡ ህዝቢና ንምድሓል ዘኸእሎም ስሙር ሃገር ለኽ ኣወዳድባን ኣመራርሓን ጌና ኣይወነኑን ስለዘሎዉ፡ ብናይ ሕጂ ጭቡጥ ኣተሃላልዎኦም፡ እቲ ሓደጋ እንከይ ቅድምም ይፍርሕዮ። ምኽንያቱ ዝተበታተነ ሓይልታትን ፖለቲካዊ ምንጽጻግን ደረት ዘይብሉ ሕድሕድ ምጥርጣራትን ንቃልሲ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ቅድሚት ዝደፍእን ዘወውትን ዘይኮነስ፡ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣብ ምብታን ጭቡጥ ግደኡ ዘበርክትዮ። መላእ ተቓውሞ ሓይልታት ኤርትራ ሽሕ'ኳ ኣብ'ቲ ዝገለጽናዮ ጽጉም ሃለዋት እንተሃሎዉ፡ ናይ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ዕላማን ድልየትን ክሳብ ዘሎዎም፡ ናይ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ሓላፍነት ምርግጋጽ ከም ዕላማኦም ኣብ ዝባኖም ዝተጸዓነዮ። ብዘይካኦም ናይ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ዕማም ዝወሰድ፤ ወይ'ውን ግደኡም ዝውክልን፤ ወይ'ውን ዝትክእን ካልእ ግዳማዊ ሓይሊ የሎን። እሞ እዚ ሓላፍነት'ዚ ብግብሪ ኪወስዱ ይኸእሉ ዶ? መቐም ዕድላቶም ተጸንቂቂ ተወዲኡዮ ዝብል መደምደምታን ኣገደል ቀልዓለማዊ ትምኒትን ስለዘይብልና፡ ኣብ ፈታኒ ፖለቲካዊ መድረኽ ከም ዘሎዉ መጠን፡ ነዚ

ፈታኒ መድረኽ ከሐልፋዎ ዘእኸሎም ሐባራዊ ሐላፍነት ንምውሳድ ጌና ሰፊሕ ፖለቲካዊ ዕድል ኣሎም ኢልና ንኣምን። ዕላማ ቃልሲ፡ ስለዝተቃለስካ ጥራሕ ዝዕወት ዘይኮነስ፡ ስለዝተቃለስካን ብቑዕ ስጦም ኣመራርሓ ስለዝረኽብካን ጥራይ'ዩ ዝዕወት። ረኺብናዮ ዘሎናን ሰኢንናዮ ዘሎናን ቀንዲ ፖለቲካዊ ጉዳያት ምምግብ ይደልዩና። መቃሰሲ ሕቶ ረኺብና ኣሎና። ንሱ ድማ ሕቶ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ'ዩ። ሕቶ መሳርሒ ቃልሲ ረኺብና ኣሎና። ንሱ ድማ ዝተፈላለዩ መልካዓት ወዳቤታት'ዩ። ሰኢናዮ ዘሎና ስሙር ብቑዕ ኣካቢ ሃገራዊ መሪሕነት'ዩ። እዚ ካኣ ሕቶ ህልው ግድል ተጋድሎናዮ። እዚ ሕቶ'ዚ ምበኣር፡ ሕቶ ዲሞክራሲያዊ ቃልሲ ህዝቢና ክዕወት፣ ወይ ክፈሸል ዝውስን መሰረታዊ ሕቶ'ዩ። ነቲ ዘሎና ሰፊሕ ፖለቲካዊ ዕድል ተጠቓምና፡ ነዚ ሕቶ'ዚ እንተ መልሸናዮ፡ ብርግጽ ተዓዋትነት ዲሞክራሲያዊ ቃልሲ ህዝቢና ውሑስ'ዩ። በ'ንጻሩ ነቲ ዘሎና ፖለቲካዊ ዕድል ብዝተፈላለዩ ዘይምኽንይ ምኽንያታት እንተከሰርናዮ ድማ፡ ብርግጽ ካብ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኢሳያስ ብዘይንእስ፡ ንሕና ተቓውሞ ሓይልታት ብታሪኽ ክም እንውቀስ ዘይተርፍ ፖለቲካዊ ብጽሒትና'ዩ። ስለ'ዚ መላእ ሃገራዊ ሓይልታት ዝሓቑፍ ሃገር ከደን ሰፊሕ ሃገራዊ ጽላል፡ ናይ ህዝቢና ህጹጽ እዋናዊ ጠለብ'ዩ። ከምኡ'ውን ናይ መላእ ሓይልታት ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ህጹጽ ቀዳምነት'ዩ።

ምስረታ ሃገር ከደን ሃገራዊ ሰፊሕ ጽላል ንቃልሲ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ዘሎዎ ገድላዊ ፋይዳታት፡

- 1) ፋሕ ዝበለ ፖለቲካውን ነገራውን ዓቕምታት ተቓውሞ ብዝተሓተ ስምምዕ ምጥርናፍ።
- 2) ስሙር ሃገራዊ መሪሕነት ንምፍጣር ጥጡሕ ዕድል ምርካብ።
- 3) ንሃገራዊ ዕርቅ ኤርትራ ጥጡሕ ሰላማዊ ባይታ ይፈጥር።
- 4) ሐባራዊ ረጅሒታት ምዕዛዝ።
- 5) ብልሒ ፖለቲካዊ ምንጽጻግ ምጉዳም።
- 6) ፖለቲካዊ ፍልልያት ናይ ተጻብኦ መልክዕ ብዘይምትሓዙ ቀስ ብቀስ ምቅርራብ።
- 7) ባህሊ ዲሞክራሲን ዘተን ደረጃ ብደረጃ ምልማድ።
- 8) ናይ ህዝቢና ሞራል ቃልስን ተወፋይነትን ዳግም ምምላስን ምሕዳስን።
- 9) ዕድመ ቃልሲ ምሕጻርን፡ መስዋእቲ ምንካይን።
- 10) ኣብ ጉዳይ ኤርትራ ዘይስገር ስሙር ተቓውሞ ሓይሊ ምኽን።
- 11) ኣብ ውሽጡ ብወለንታኦም ናብ ምጽንባራዊ ሓድነት ዘቅንዑ ሓይልታት ኣተባባዒ ፖለቲካዊ ደገፍ ምርካብ።
- 12) ፍሬ ዓሚቕ ምይይጥን ዘተን መሰረት ብምግባር፡ ቀስ ብቀስ ዓቀን ውድባት ምጉዳል።
- 13) ሓይልታት ምክልኻልን ፖሊስን ኤርትራ ኣብ ልዕሊ ስሙር ተቓውሞ ሓይልታት ኤርትራ እምነት ብምግባር፡ ንጡፍ ኣካል ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኪኾኑ ይድርኽ።
- 14) ግዳማዊ ተጽባኢታት ምግታእ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ
6 መስከረም 2020